



# YABANCI ÜLKELER TARAFINDAN TANZİM EDİLMİŞ PİLOT LİSANS VE YETKİLERİNİN ÇEVİRİLMESİ TALİMATI (SHT-1LC)

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

#### Amaç

**MADDE 1** -(1) Bu Talimatın amacı, yabancı ülkelere Şikago Sözleşmesi Ek-1 gerekliliklerini yerine getirecek şekilde tanzim edilmiş pilot lisansları, öğretmenlik ile aletli uçuş yetkisinin, SHT-FCL lisansları, öğretmenlik ile aletli uçuş yetkisine çevrilmesinde izlenecek usul ve esasları belirlemektir.

#### Kapsam

**MADDE 2** -(1) Bu Talimat; yabancı ülkelere Şikago Sözleşmesi Ek-1 gerekliliklerini yerine getirecek şekilde düzenlenmiş lisans, öğretmenlik ve aletli uçuş yetkisine sahip olup, lisanslarını SHT-FCL lisansı, öğretmenlik ve aletli uçuş yetkisine çevirmek isteyen pilotları ve bu Talimatta belirtilen kursları düzenleyecek yetkili Onaylı Eğitim Organizasyonlarını kapsar.

#### Dayanak

**MADDE 3** -(1) Bu Talimat,

- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa,
- 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 437 ve 441 inci maddelerine,
- 02/06/2017 tarih ve 30084 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Pilot Lisans Yönetmeliğine (SHY-1),
- 08/06/2017 tarihinde yayımlanan Uçuş Ekibi Lisanslandırma Talimatına (SHT-FCL),
- Şikago'da 7/12/1944 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ile Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında 05/06/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

#### Tanımlar ve kısaltmalar

**MADDE 4** -(1) Bu Talimatta geçen;

- Çok pilotlu hava aracı: Operasyonu için en az iki pilotlu uçuş ekibi gerektirecek şekilde sertifikalandırılmış uçaklar ile uçuş el kitabına, işletme ruhsatına veya muadili bir dokümana göre ikinci pilot ile birlikte uçurulması gereken helikopterler, hava gemileri ve dikey kalkışlı hava araçları gibi hava araçlarını,
- Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
- Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,
- Hava aracı kategorisi: Uçak, helikopter, hava gemisi, planör, serbest balon ve çok hafif hava araçları gibi belirli temel özelliklere göre hava aracının sınıflandırılmasını,
- İkinci pilot: Hava aracında lisans veya yetki için uçuş eğitimi almak amacıyla bulunan pilotlar haricinde, birden çok pilotu gerektiren bir hava aracında, sorumlu pilot olarak görev yapan



pilot dışında görev yapan pilotu,

f) Kontrol pilotu yetkisi: Pilot adaylarının, pilotların, uçuş öğretmenlerinin ve diğer kontrol pilotlarının yeterlilik kontrolü/yetenek testlerini yapmak üzere Genel Müdürlük tarafından yetki kategorileri onaylanarak atanan ve isimleri yayımlanan öğretmen pilotlara verilen yetkiyi,

g) Lisansın çevrilmesi: Yabancı ülkelerce tanzim edilmiş lisansların Türk lisansına çevrilmesini,

ğ) Onaylı eğitim: Genel Müdürlük tarafından onaylı, özel bir müfredat ve gözetim altında yürütülen eğitimi,

h) Tek pilotlu hava aracı: Operasyonu bir pilot tarafından yürütülecek şekilde sertifikalandırılmış hava aracını,

ı) Yabancı ülke: ICAO üyesi olan ve personel lisanslandırma konusunda Şikago Sözleşmesi'nin Ek-1 standartlarını kullanan EASA üyesi olan ya da olmayan tüm ülkeleri,

i) Yetenek testi: Bir adayın lisans veya yetki tanzimi için, sözlü sınavı da içerecek şekilde yeteneklerini kontrol pilotuna sergilemesini,

j) Yetki: Lisans üzerinde lisansa ait özel koşulları, imtiyazları veya sınırlandırmaları belirten kaydı,

ifade eder.

(2) Bu Talimatta geçen kısaltmalar;

a) ATPL: Havayolu nakliye pilotu lisansını,

b) ATO: Onaylı eğitim organizasyonunu,

c) BPL: Balon pilot lisansını,

ç) CPL: Ticari pilot lisansını,

d) EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Ajansını,

e) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonunu,

f) IFR: Aletli uçuş kuralları veya koşullarını,

g) IR: Aletli uçuş yetkisini,

ğ) LAPL: Hafif hava aracı pilot lisansını,

h) MCC: Uçuş ekibi işbirliğini,

ı) PIC: uçuş sorumlusu olarak görevlendirilen ve uçuşun emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesiyle yükümlü pilotu,

i) PPL: Hususi pilot lisansını,

j) SHT-1DY: 08/08/2018 tarihinde yayımlanan Dil Yeterliliği Talimatını,

k) SHT-FCL: 08/06/2017 tarihinde yayımlanan Uçuş Ekibi Lisanslandırma Talimatını,

l) SHT-MED: 15/06/2017 tarihinde yayımlanan Havacılık Sağlık Talimatını,

m) SPL: Planör pilot lisansını,

ifade eder.

(3) Bu Talimatta belirtilmeyen tanım ve kısaltmalar için 2920 sayılı Kanun, SHY-1 Pilot Lisans Yönetmeliği ve uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan belgelerde belirtilen tanımlar esas alınır.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Başvurular ve Değerlendirmeler

#### Başvurular ve genel hususlar

**MADDE 5** -(1) Adaylar aşağıda belirtilen lisans ve yetkilerin çevrilmesine ilişkin her türlü başvuru taleplerini Genel Müdürlükçe Genel Müdürlüğün resmi internet sayfasında yayımlanan başvuru formu ve ekinde istenen belgeler ile birlikte Genel Müdürlüğe yapar.



(2) Adayların Pilot Lisans Yönetmeliği (SHY-1)'nin 16 ncı maddesinde belirtilen diğer tüm şartları taşıması gerekir.

(3) Adaylar tarafından SHT-FCL'de yer alan lisans kategorisine uygun tüm ön şartlar ve uçuş gereklilikleri sağlanmış olmalıdır.

#### **Lisansların PPL/BPL/SPL'e Çevrilmesi**

**MADDE 6** -(1) Yabancı bir ülke tarafından Şikago Sözleşmesi Ek-1 gerekliliklerini yerine getirecek şekilde tanzim edilen PPL/BPL/SPL, CPL veya ATPL lisansları Genel Müdürlük tarafından tek pilot tip ya da sınıf yetkisine sahip bir SHT-FCL PPL/BPL/SPL'ye ilgili hava aracı kategorisi için aşağıda belirtilen asgari gereklilikleri karşılaması durumunda çevrilir.

- a) Hava Hukuku ve İnsan Performansı konularında yazılı bir sınavdan geçmek,
- b) Bu Talimatın 11 inci maddesi uyarınca ilgili tip ya da sınıf yetkisinin tanzimi için öngörülen gereklilikleri karşılamak,
- c) Pilot olarak en az 100 saatlik uçuş süresini tamamlamış olmak,
- ç) SHT-MED'e uygun olarak Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş en az 2. Sınıf Sağlık Sertifikasına sahip olmak,
- d) SHT-1DY'e uygun olarak Türkçe veya İngilizce dillerinden birinde dil yeterliliğine sahip olduğunu kanıtlamak,
- e) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek bir kontrol pilotu ile SHT-FCL'e uygun olarak girilecek PPL, BPL veya SPL yetenek testinde başarılı olmak.

#### **Lisansların CPL'e çevrilmesi**

**MADDE 7** -(1) Yabancı bir ülke tarafından Şikago Sözleşmesi Ek-1 gerekliliklerini yerine getirecek şekilde tanzim edilen CPL veya ATPL lisansları Genel Müdürlük tarafından tek pilot tip ya da sınıf yetkisine sahip bir SHT-FCL CPL lisansına ilgili hava aracı kategorisi için aşağıda belirtilen asgari gereklilikleri karşılaması durumunda çevrilir. Çok pilotlu tip yetkisine sahip olanların, çok pilotlu tip yetkileri bu Talimatın 11 inci maddesine göre SHT-FCL CPL lisansına eklenmek üzere çevrilir.

- a) En az lise ya da dengi okul mezunu olmak,
- b) Bu Talimatın 11 inci maddesi uyarınca ilgili tip ya da sınıf yetkisinin tanzimi için öngörülen gereklilikleri karşılamak,
- c) SHT-MED'e uygun olarak Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş 1. Sınıf Sağlık Sertifikasına sahip olmak,
- ç) Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da, SHT-FCL'ye göre CPL ders konularının tamamını kapsayan 250 saatlik CPL teorik bilgi eğitimi almak,
- d) Genel Müdürlük tarafından CPL düzeyinde yapılan teorik bilgi sınavlarında başarılı olmak,
- e) SHT-FCL uyarınca Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da CPL Modüler Uçuş Eğitim Kursunu tamamlamak,
- f) SHT-1DY'e uygun olarak Türkçe veya İngilizce dillerinden birinde dil yeterliliğine sahip olduğunu kanıtlamak,
- g) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek bir kontrol pilotu ile SHT-FCL'e uygun olarak girilecek CPL yetenek testinde başarılı olmak,
- ğ) Bu fıkranın (ç) bendinde tanımlanan CPL teorik bilgi kursu ATPL teori yetkisi veren kursun yerine geçmez. Bu lisansın imtiyazı, sadece tek pilotlu uçaklarda uçuş yetkisini kapsar. ATPL teorisi ile kredilendirilmek isteyen adayların bu fıkranın (ç) ve (d) bentleri yerine 650 saat ATP teorik bilgi eğitimi almaları ve ATPL düzeyinde teorik bilgi sınavlarını başarı ile tamamlamaları gerekir.

#### **IR'nin çevrilmesi**

**MADDE 8** -(1) Yabancı bir ülke tarafından Şikago Sözleşmesi Ek-1 gerekliliklerini yerine



getirecek şekilde tanzim edilen PPL veya CPL lisanslarında bulunan aletli uçuş yetkisi Genel Müdürlük tarafından SHT-FCL'e göre düzenlenen PPL veya CPL lisanslarına işlenmek üzere ilgili hava aracı kategorisi için aşağıda belirtilen asgari gereklilikleri karşılama durumunda çevrilir.

- a) En az lise ya da dengi okul mezunu olmak,
- b) CPL sahipleri için SHT-MED'e uygun olarak Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş 1. Sınıf Sağlık Sertifikasına sahip olmak veya PPL sahipleri için SHT-MED'e uygun olarak Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş ve IR ile ilgili bir kısıtlama olmayan 2. Sınıf Sağlık Sertifikasına sahip olmak,
- c) Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da, SHT-FCL'ye göre IR ders konularının tamamını kapsayan 150 saatlik IR teorik bilgi eğitimi almak,
- ç) Genel Müdürlük tarafından IR düzeyinde yapılan teorik bilgi sınavlarında başarılı olmak,
- d) SHT-FCL uyarınca Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da Modüler Aletli Uçuş Eğitimi Kursunu tamamlamış olmak ya da Yeterlilik Temelli IR Modüler Uçuş Eğitim Kursunu aşağıdaki tecrübe gerekliliklerine göre tamamlamış olmak;
  - 1) Tek motor aletli uçuş yetkisi için daha önceden hava aracı üzerinde aletli uçuş eğitimi ve aletli uçuş olarak PIC tecrübesi bulunan adaylar 40 saatlik uçuş eğitiminin en fazla 30 saatine kadar kredilendirilerek en az 10 saatlik uçuş eğitimi almalıdırlar.
  - 2) Çok motor aletli uçuş yetkisi için daha önceden hava aracı çok motor aletli uçuş eğitimi ve çok motor aletli uçuş olarak PIC tecrübesi bulunan adaylar 45 saatlik uçuş eğitiminin en fazla 35 saatine kadar kredilendirilerek en az 10 saatlik uçuş eğitimi almalıdırlar.
  - 3) Bu bendin (4) alt bendinde belirtilen gerekliliği sağlayanlar dışında, adaylar hava aracı üzerinde en az 10 saat aletli uçuş eğitimi almalıdır.
  - 4) Hava aracı üzerinde en az 50 saat IFR PIC tecrübesine sahip olanlar uçuş eğitimi gerekliliklerinden muaftır.
- e) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek bir kontrol pilotu ile SHT-FCL'e uygun olarak girilecek IR yetenek testinde başarılı olmak,
- f) SHT-1DY'e uygun olarak İngilizce dilinde dil yeterliliğine sahip olduğunu kanıtlamak,
- g) Bu fıkranın (c) bendinde tanımlanan IR teorik bilgi kursu ATPL teori yetkisi veren kursun yerine geçmez. Bu yetkinin imtiyazı, sadece tek pilotlu uçaklarda uçuş yetkisini kapsar. ATPL teorisi ile kredilendirilmek isteyen adayların bu fıkranın (c) ve (ç) bentleri yerine 650 saat ATP teorik eğitimi almaları ve ATPL düzeyinde teorik bilgi sınavlarını başarı ile tamamlamaları gerekir.
- ğ) EASA, EASA üyesi bir ülke veya Genel Müdürlük tarafından düzenlenmiş kalifikasyon sertifikasına sahip olan simülatörlerde alınacak uçuş eğitimleri, bu maddede belirtilen uçuş saatleri gereklilikleri açısından SHT-FCL Talimatında belirtilen havaaracı üzerinde gerçekleştirilecek asgari uçuş gerekliliklerinin sağlanması koşuluyla kredilendirilir.

### **ATPL'nin çevrilmesi**

**MADDE 9** -(1) Yabancı bir ülke tarafından Şikago Sözleşmesi Ek-1 gerekliliklerini yerine getirecek şekilde tanzim edilen ATPL lisansları Genel Müdürlük tarafından SHT-FCL ATPL lisansına çevrilir. Bu tür lisansların sahipleri ilgili hava aracı kategorisi için aşağıda belirtilen asgari gereklilikleri karşılar.

- a) En az lise ya da dengi okul mezunu olmak,
- b) SHT-MED'e uygun olarak Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş 1. Sınıf Sağlık Sertifikasına sahip olmak,
- c) Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da, SHT-FCL'ye göre ATPL ders konularının tamamını kapsayan 650 saatlik ATP Modüler Teorik Bilgi Kursunu tamamlamak,
- ç) Çok pilotlu hava araçlarında PIC veya ikinci pilot olarak 1500 saatin üzerinde tecrübeye sahip olan adaylar, teorik bilgi eğitimi gerekliliğinden muaftır.
- d) Genel Müdürlük tarafından ATPL düzeyinde yapılan teorik bilgi sınavlarında başarılı olmak,
- e) Bu Talimatın 11 inci maddesi uyarınca ilgili tip yetkisinin tanzimi için öngörülen



gereklilikleri karşılamak,

f) SHT-1DY'e uygun olarak İngilizce dilinde dil yeterliliğine sahip olduğunu kanıtlamak,

g) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek bir kontrol pilotu ile SHT-FCL'e uygun olarak ilgili tipte girilecek ATPL yetenek testinde başarılı olmak.

### **Öğretmen yetkilerinin çevrilmesi**

**MADDE 10** -(1) EASA üyesi olmayan bir ülke tarafından düzenlenmiş olan öğretmenlik yetkileri Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere çevrilmez.

(2) EASA üyesi bir ülke tarafından düzenlenen pilot lisanslarında yer alan geçerli uçuş öğretmenliği, aletli uçuş yetkisi öğretmenliği ve sentetik eğitim öğretmenliği yetkileri, toplam 200 saat ilgili öğretmenlik tecrübesine sahip olunması ve Genel Müdürlükçe görevlendirilecek bir kontrol pilotu ile girilecek yetkinlik değerlendirmesinde başarılı olunması durumunda, Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere için çevrilir.

(3) EASA üyesi bir ülke tarafından düzenlenen pilot lisanslarında yer alan geçerli tip yetkisi öğretmenliği, sentetik uçuş öğretmenliği, sınıf yetkisi öğretmenliği, dağ uçuşu yetkisi öğretmenliği ve test uçuşu öğretmenliği yetkileri pilotun başvurusu üzerine Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere için çevrilir.

### **Tip, sınıf ve ilave yetkilerin çevrilmesi**

**MADDE 11** -(1) EASA üyesi olmayan bir ülke tarafından düzenlenmiş olan tip veya sınıf yetkileri aşağıdaki gerekliliklere uygun olarak Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere çevrilir.

a) SHT-FCL uyarınca, ilgili sınıf ya da tip yetkisinin tanzimi için gereken tecrübe gerekliliklerini ve ön koşulları karşılamak,

b) Halihazırda aktif uçuş tecrübesine sahip olmak,

c) Uçuş tecrübesi ile ilgili olarak en az:

1) Uçak sınıf yetkileri için, söz konusu sınıfta pilot olarak 100 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak,

2) Uçak tip yetkileri için, söz konusu tipte pilot olarak 500 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak,

3) Asgari onaylı kalkış ağırlığı 3.175 kg'ye kadar olan tek motorlu helikopterlerde, söz konusu tipte pilot olarak 100 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak,

4) Diğer tüm helikopterlerde, söz konusu tipte 350 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak.

ç) SHT-FCL uyarınca, ilgili sınıf ya da tip yetkisinin tanzimi için gereken yetenek testini başarıyla geçmek.

(2) EASA üyesi bir ülke tarafından düzenlenmiş geçerli tip yetkileri Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere çevrilir.

(3) EASA üyesi bir ülke tarafından düzenlenmiş olan sınıf yetkileri aşağıdaki gerekliliklere uygun olarak Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere çevrilir.

a) SHT-FCL uyarınca, ilgili sınıf yetkisinin tanzimi için gereken tecrübe gerekliliklerini ve ön koşulları karşılamak,

b) Geçerli sınıf yetkisine sahip olmak,

c) Söz konusu sınıfta pilot olarak en az 100 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak,

ç) SHT-FCL uyarınca, ilgili sınıf yetkisinin tanzimi için gereken yetenek testini başarıyla geçmek.

(4) Genel Müdürlükçe düzenlenmiş bir lisansa sahip olan pilotların EASA veya EASA üyesi ülkeler tarafından yetkilendirilmiş ATO'larda alacakları tip eğitimleri, tip yetkisi öğretmenlik eğitimleri, sentetik uçuş öğretmenliği eğitimleri, tip yetkisine yönelik kontrol pilotu eğitimleri, deniz sınıf yetkisi eğitimleri, akrobasi yetkisi eğitimleri, planör çekme yetkisi eğitimleri, pano



çekme yetkisi eğitimleri, dağ uçuşu yetkisi eğitimleri, test uçuşu yetkisi eğitimleri ve bu ilave yetkilere yönelik öğretmenlik eğitimleri Genel Müdürlükçe kabul edilir.

(5) Yabancı bir ülke tarafından tip eğitiminden bağımsız olarak verilmiş olan modüler MCC kursu ile gece uçuş yetkisi eğitimi Genel Müdürlükçe kabul edilmez.

#### **Geçersiz yetkilerin çevrilmesi**

**MADDE 12** -(1) Lisans veya yetkilerin çevrilmesi için ön koşulları sağlayan adayların tip veya sınıf yetkilerinin geçersiz olması halinde; bu Talimatın 11 inci maddesi uyarınca tip veya sınıf yetkilerini geçerli hale getirmesi veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da SHT-FCL Talimatı hükümlerine uygun biçimde tazeleme eğitimi alarak yeterlilik kontrolüne/yetenek testine girmeleri gereklidir.

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Son Hükümler**

#### **Yürürlükten kaldırılan mevzuat**

**MADDE 13** -(1) Bu Talimatın yürürlüğe girmesi ile birlikte 07.01.2004 tarihli JAA Üyesi Olmayan Ülkeler Tarafından Tanzim Edilmiş Lisans ve Yetkilerin Çevrilmesi Talimatı (SHT-1H) yürürlükten kalkar. Yürürlükten kaldırılmış olan Talimata yapılmış olan atıflar bu Talimata yapılmış sayılır.

#### **Yürürlük**

**MADDE 14** -(1) ( **Değişik: 01/09/2021 - 6890** ) Bu Talimat 31.12.2021 tarihinde yürürlüğe girer.

(2) ( **Değişik: 01/09/2021 - 6890** ) Bu Talimatın yayımlandığı tarihten önce başlamış olan entegre kurslarda eğitime devam edenler için, bu Talimat hükümleri 30.06.2022 tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 15** -(1) Bu Talimat hükümlerini Genel Müdür yürütür.